

Locuintă Redactorului

si

Cancelari'a Redacțiunii

e in

Strat'a tragatoriului [Ló-
vésztosa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancațe nu se voru
primi decât numai de la corespon-
denții regulari ai „Fed. ratiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre șase lune . . . 6 „ „
Pre anulu întregu . 12 „ „

Pentru Romanl'a :

pre a. întregu 30 Fr. = 30 Lei a
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru inserțiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. tace'a tim-
brale pentru șese-care publica-
țiune separatu. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 4. dec. 1872.
22. noiembrie.

Crisea ministeriale si-a afflatu deslegare, dar cu ea d'impreuna si-afflata deslegarea si intrigile tiessute cu istefime in contr'a lui Lonyai. — Imperatul-rege, dupa ce ascultă pre Deacu (vede mar la valle) insarcina pre D. Szlavai, fostu ministru de commerciu, a constitui noulu cabinetu. Szlavai consultă pre fostii sèi colegii ei acesti-a dechiarara că sunt gat'a toti a sta la locurile loru si a da concursulu loru Dlu Szlavai, ceea ce cu atât mai bucuros o potu face, cu câtu toti d'impreuna in intiellegere au collucratu la caderea lui Lonyai. Deci ministeriu nou cu omeni vechi. Numai in loculu lui Szlavai vine unu omu nou, contele Iosifu Zichi, fostu deputatu, fostu membru allu edilitatii (Baurath, de unde essisse si D. Ludovicu Tisza) si actualminte guvernatoriu districtulu maritimu de Fiumea. Capacitatea acestui conte este forte dubia; — precum cea mai mare parte a ministrilor actuali, — a fara de Pauler si Trefort, — sunt nesce mediocritati. Pote fi că acesta impregiurare li va fi spre folosu, că ce nu se voru occupă atât'a de politic'a innalta, oi voru sta de lucru spre a îndreptă administratiunea publica si justiti'a, etc. de voru avé timpu de ajunsu, pentru că domni'a loru nu va tiené lungu. Dissessemu că acestu ministeriu va fi de transitiune si meritu a pregati callea vechiloru conservatori, caroru-a nu li-a sositu inca timpulu, acest'a sustienemu si acum'a. Membrii noului cabinetu voru pune asta-di juramentulu in manile imperatului si de va soai Zichi, care se acceptasse eri ser'a, si de se va numi si ministru militieloru, — in siedinti'a de mane a camerei deputatiloru se voru poté presentá in corpore si voru spune éra, totu precum spusesse si Lonyai, că nu veniu cu programmu nou, ci voru continuá oper'a inceputa pre callea batuta, ceea ce cu atât mai usioru li-se pote crede, pentru că nu sunt omeni noi si de alta parte unu ministeriu de transitiune nu pote veni cu programmu nou, pentru că i-ar lipsi timpulu spre a-lu essecutá.

Noulu ministeriu allu Dlu Szlavai este intempinat cu incredere si salutat si de press'a d'in Cislaitani'a. Că press'a unguerea intempina cu incredere pre Szlavai nu ne miramu, că ce legiunea officioseloru trebeu sè intempine asiá pre toti căti ajungu la putere, dar' că press'a oppositiunale inca saluta cu aceea-si incredere pre Dlu Szlavai, caus'a este că in-sa-si oppositiunea se coalisase cu dsa pentru a restorna pre Lónyay, adeca au fostu intiellesi, deci urmedia firesce ca sè springiesca pre Szlavai, éra acestu-a trebeu că au facutu ore-si cari concessiuni centrului stangei, ceea ce se va vedé acusi. — Diuariele clericali d'in Vienn'a se bucura de caderea protestantulu Lónyay, care, dupa d'insele ar' fi impededatu constitiunea autonoma a besericei catholice si saluta pre Szlavai ca bunu catholicu, — diuariele centralisticiloru saluta pre Szlavai pentru că acestu-a va urmá stinsu politic'a dualistica, — „Wanderer“ saluta pre Szlavai pentru că neci candu si nicaiurea n'au explotatu positiunea sa, prin urmare este d'in cei cu manile curate, apoi adauge „este, cum se dice in Cislaitani'a — Bürgerminister, s'au Beamtenminister.“ Pána si Croatii, prin telegramme d'in Zagrabia, saluta pre Szlavai, de la care se accepta favorabil'a deslegare a cestiunii croatice. — Tote aceste salutatiuni ni-se paru a fi essagerate si prescupinu intemeiate pentru cuventulu, că D. Szlavai n'are sè face politica independinte, ci sè effectuesca numai vointi'a lui Deacu-Andrássi. De altmintre D. Szlavai este unu barbatu onestu, fara de pretensiuni, activu si inteligente, dar' dorere, este unulu d'in cei mai aprigi contrari ai natiunalitatiloru si dupa câtu lu cunoscemu noi, nu este de felu amicu Romaniloru.

Am díssu mai susu că crisea si-a afflatu deslegarea si cu ea si intrigile. Ceea ce indegetassemu in asta privintia in nrii prec. au devenitu lucru positivu. Este unu secretu publicu că trantirea lui Lonyai e oper'a lui Andréssi, care cu venirea lui Lonyai, oblegasse pre creaturele salle

ministeriali la solidaritate in contr'a lui Lonyai, éra acestui-a i luasse cuventulu a nu face in cursulu unui annu întregu neci una schimbare personala in cabinetulu actualu. Lonyai tiené cuventulu, dar' collegii sèi inca implinira oblegamentulu secretu d'a mediuloci a ceea lui Lonyai. Descu éra intiellesu în totu a fara drept'a lui Andréssi. De aici se pote splicá portarea partitei deachiane facia cu Lonyai, la inceputu indata au aretatu pre facia că i este straina, éra cu occasiunea scandalulu Cernatonianu, l'a parasitu cu totulu, neramendendu-i alta alternativa decâtu a-si da demissiu-nea si acest'a inca cu destulla rustne. Se scie că Lonyai se bucur de increderea si favorea monarcului, carui-a intru una afacere familiara, (Thurn-Taxis, rudita cu casa domnitoria) facusse bune servitii, dar se dice că si in alte affacei, prin urmare, ca sè perdia increderea si favorea trebiuá compromissiu-nea si inca grava, acest'a s'a cercatu, s'a gasitu si s'a inscenatu cu destulla istefime, precum, s'a vediatu. Este grea positiunea ministrulu presiedinte candu intr'una tierra cu vietia parlamentaria, capulu majoritatii nu este totodata capulu guvernului, ci stá de dupa culisse. aici capulu guvernului are manile legate si pururea trebeu sè alerge dupa instructiuni si autorisatiune. Andréssi au fostu si este mai norocosu pentru că este omulu de predilectiune allu lui Deacu, pre care l'au sciutu explotá cu mare abilitate. Lónyai se pare că a vrutu sè scape de tutela, si sè face politica si tote altele numai de capulu sèu, ceea ce n'a potutu sè placa batranulu Cutiovlachu, deci au trebuitu sè cadia, dar' fiindu că acest'a nu éra lucru usioru, au trebuitu sè i-se pregatesca caderea prin compromissiu-nea, carea inse deroga nu numai reputatiunii cadutulu, ci si tierrei intege si in parte natiunii magiare. Despre acest'a inse vomu avé occasiunea d'a vorbi alta data. Acum vomu trage numai corollariile d'in incidentulu Lonyaianu' si acestea sunt, antái: că D. Andréssi prevede timpulu reintorcerei salle ad lares patrios si că omu preveditoriu si cercuspectu s'a ingri- gitu d'in bunu timpu a-si assecurá positiunea avuta, ceea ce cu Lonyai in capulu afaceriloru nu i-ar fi fostu posibilu, dar creaturele salle i voru fi capete plecate, — altu corollariu este că eventualii capi ai ministeriului ung., au sè-si mai traga socotela si cu astuti'a proverbiala a Cutiovlachului omnipotente, pana traiesce. Este inca unu factoru importante in politic'a Ungariei, dar' acestu-a pana acum n'au fostu consideratu, pentru că ellu insu-si n'au sciutu sè-si dee valore, acestu factoru sunt natiunalitatile tierrei. Ministeriulu Ungariei essitu d'in sinulu natiunii genetice magiare, pana candu va avé in contr'a sa majoritatea natiunii magiare precum este actualminte oppositiunea publico-politica, mai numai d'in sinulu natiunii genetice magiare, si apoi si pre natiunile celle lalte a tierrei, nu se pote sustiené. fara a pactá s'au cu natiunile tierrei, facundu-li, firesce, concessiuni, séu a face sè dispara oppositiunea magiara in cestiunea de statu (publicu-politica), dar' acestu casu d'in urma numai pana candu natiunile tierrei voru stagná in starea presente, dar' indata ce elle se voru desceptá la consciinti'a de factori ai statului, situatiunea se va schimbá si acestu timpu nu este, nu pote fi departe.

Resolverea crisei ministeriale.

Cestiunea, carea in díllele d'in urma attrasse a supr'a sa atentiunea cea mai incordata a întregi tierre, domineca in 1. dec. la doue ore d'in dí s'a resolutu in partea sa cea mai essentiala. Demissiu-nea cabinetulu lui Lónyay s'a primitu si fostu ministru de commerciu in acestu cabinetu, Iosifu Szlavai fu insarcinatu d'in partea Maj. Salle cu formarea noului cabinetu. Petitiunea pentru demissiu-nea s'a immanuatu monarcului in aceea-si dí inainte de media-di, dar' cu acea occasiune monarculu a dechiaratu numai atât'a, că resolutiunea officiala o va impartesi ministrulu între 1 si 2 ore. La 12 ore d'in dí Franciscu Deák, chiamatu de Franciscu

Iosifu intrá in castellulu regescu d'in Bud'a. Deák petrecu apoi cu M. Sa, séu mai bine M. Sa petrecu cu Deák aproape trei patrare de ora. Dar' ce au vorbitu ei acolo între patru ochi, aceea firesce numai ei seiu; cu tote acestea inse cu voia séu fara de voia, totu-si se pare a se fi stracoratu in publicitate, că adeca Franciscu Deák, dupa ce ar fi descriu cu colorile celle mai viue atâtu situatiunea interna preste totu, câtu si pre persoanele cele mai apte pentru presidiulu ministerialu, la invitatiunea M. Salle si-a datu parerea intru acolo, că d'insulu, între impregiurările de facia, afla pre dlu Szlavai de cellu mai aptu pentru nou'a formare a cabinetulu. Cătra 12³/₄ ore Deák parasí castellulu regescu, si se dice, că primirea cea cordiale d'in partea monarcului l'ar fi emotionatu aduncu.

Indata dupa departarea lui Deák d'in castellu Szlavai primí invitatiunea, că la 2 ore sè se presentie la M. Sa. Szlavai se affá d'impreuna cu cei-lalti collegi ai sei la ministru-presiedinte Lónyay, unde in corpore asceptau sè li vina câtu mai curendu resolutiunea de la M. Sa. Acésta resolutiune a si sositu la 1¹/₂ ora si cuprinsulu ei este, că M. Sa primesce demissiu-nea cabinetulu Lonyay-anu, dar' totu-odata roga pre membrii acelu cabinetu, că pana la numirea successoriloru loru sè conduca affacerile numeralu.

La doue ore M. Sa primí apoi pre dlu Szlavai si lu provocá sè iè a supr'a-si crearea noului cabinetu. Dlu Szlavai dechiará a fi gat'a sè se supuna dorintiei M. Salle, dar' numai cu acea conditiune, că, la casu sè nu-i succeda a compune unu cabinetu omogenu si plinu de vitalitate, sè-i fia permisu a depune éra-si in manile M. Salle missiunea, cu care l'a insarcinatu. Dupa auditiunea dlu Szlavai se intorse la collegii sei, cari se adunassera la ministru de interne, li comunicá mandatulu ce l'a primitu de la M. Sa, i rogá in genere a-i dá succursulu posibilu si a-lu spriginí intru realisarea acestei missiuni, si in fine si-esprimá dorinti'a d'a vorbi cu fia-care d'entre d'insii separatu. De-si nu scimu inca, că dlu Szlavai sè fi vorbitu degiá cu collegii sei, cu tote acestea inse e mare probabilitate, că toti ministrii, fara nici una exceptiune, voru remané in officiele loru. Atât'a este totu ce se pote dice pana acum. Guvernatorulu d'in Fiume, contele Iosifu Zichy jun. este chiamatu aici pre calle telegrafica, spre a dechiará, daca voiesce sè primesca portfoiulu ministeriului de comerciu. Mai departe, se intielege de sine, că se va numi inca si unu ministru pentru aperarea tierrei; si pentru acestu ressortu sunt desemnati pana acum Hollán si Ioanu Lónyay; inse ori-ce combinatiune in acesta privintia pare a fi precipitata, de-ora-ce arci-ducele Iosifu, commandantele supremu allu armatei pentru aperarea tierrei, care inca are d'a vorbi in acesta afacere, soesce la Bud'a numai mercuri. Deci, cam pre joi-a venitoria se spéra că noulu cabinetu se va presentá in numeru completu inaintea camerei.

In fine mai observa „P. Lloyd“, dupa care inregistramu aceste desluciri, că dlu Szlavai indata dupa reintorcerea sa d'in Bud'a a cercetatu pre betranulu corifeu Deák, care l'a assecuratu nu numai despre spriginuln seu politicu, ci si despre affectiunea sa personale.

Situatiunea in Franci'a.

Lovitur'a de statu pregatita de monarchistii d'in adunarea natiunale n'a succésu. D'entre 707 voturi guvernulu a avutu la votarea d'in 29. nov. 372 pre partea sa, adeca una majoritate de 87 de voturi. Cella trei fractiuni séu partite monarchiste inca au intrunitu 335 voturi; facia cu acestu numeru majoritatea guvernului, ce e dreptu, nu se pote numi mare, si mai vertosu in impregiurări cá acelea, candu e vorba de existinti'a séu neexistinti'a guvernului. Victori'a deci nu e prea splendida, si daca drept'a va tiené la atitudinea sa de panatecum, apoi dlu Thiers are d'a sta inca paratu pentru difficultatile ce lu mai ascepta. Cu tote acestea inse victori'a cascigata are totu si una

insemnătate mare, carea nimenea nu i o pote dispută; votulu majorității nu însemnă altă, decât proclamarea republicii în butulu tuturor nesuintielor d'în partea monarchistilor. Si ce e si mai multu, acesta victoria, acestu rezultat respectabilu s'a cascigatu intru-o camera, carea cu unu annu mai înainte în cea mai mare parte a sa eră monarchista.

Daca dîcemu, că rezultatulu votării este analogu cu proclamarea republicii, nu dîcemu nicidacătu prea multu, de-ora-ce Thiers a datu desbaterii o astfelu de directiune, încātu acum nu eră vorb'a de altă, decâtu de republica s'eu monarchia, si oratorii d'în drept'a se încercara în daru a trece cert'a de pre terenulu politicu pre cellu socialu. „Eu d'în parta-mi, dîse Thiers fără nici o reserva, m'am obligatu să sustienu republic'a; dacă Dvostra nu vreti să mi ratificati acestu obligamentu allu meu, atunci dati-mi votu de neincredere.“

De-și erau în jocu nisce interese atâtu de mari, totu-si șiedinti'a a decursu preste acceptare liniscitu. Indata după deschidere Thiers s'a suitu pre tribuna. „Eu nu veniu să defendediu acesta fortia trista, ci veniu să me usiurediu de respunsabilitatea dîllei de asta-di.“ Acest'a a fostu tem'a discursului lui Thiers, si cu totu dreptulu se pote dîce, că acest'a tema pare a fi destinata mai multu tierai întregu, decâtu camerei. Thiers începe de la sorginte, pentru că cu atâtu mai bine să luminedie situatiunea actuala. Elu si-aduce aminte în ce pusețiune dorerosă se află tier'a si adunarea de la Bordeaux, si apoi întreba: Indrasnitu-ar' fi cine-va în acele momente să vorbesca de monarchia s'eu republica? Nu. Potutu-ar' fi elu promitte, că va lucră pentru un'a s'eu alta partita? Si mai pucinu. Astfelu republic'a s'a efeptuitu, si apoi Thiers să domnesca reu numai că să assecure triumfulu monarchistilor?

Si apoi ce s'a intemplatu mai tardîu, candu elu cu multa greutate si ostendela a potutu să înciripe una armata contr'a comunistilor? În acele momente tote orasiile si cetățile tramitteau deputatiuni, spre a-lu întreba despre scopurile lui politice. Dacă Thiers nu s'ar fi obligatu astfelu pentru conservarea republicii, atunci nu numai Parisulu, ci întregu sudulu Franciei, cetățile cele mai mari s'aru fi prefcutu în cenusia. Elu nu impedece tier'a a apucă pre alta calle. Elu, care odiduce a dîce: „monarchia constitutionale pentru Francia, s'a îngagiatu acum pentru sustienerea republicii, pentru că acest'a i se pară a fi unic'a calle spre mautire. Dar' dacă monarchistii se semtu capaci d'a înfiintă una monarchia, atunci să-lu sîlesca a descinde de pre tribuna, si apoi în acellu momentu elu nu va mai stă în fruntea guvernului; un'a înse nu i voru potea luă, si acest'a este satisfactiunea consciintiei. (Applause viue d'în stang'a). Eu nu însielu pre nimenea continua Thiers, si acestu-a e motivulu acestor manifestatiuni de consentire, cu tote că eu nu consentu cu principele stangei. Noi nu suntemu de o parere nici în privinti'a contributiunii, nici a armatei, nici a institutiunilor sociale si a organizatiunii republicii, dar' fiindu că sum sinceru, acesta parte a adunării me applaudedia. După aceea Thiers vorbesce despre raportulu lui Batbie, despre respunsabilitatea ministrilor, protestedia contra prepusului d'a face una lovitura de statu si în fine este salutatu cu applause entusiastice si cu strigate! „Să traiesca Republic'a! să traiesca Thiers!“

Astfelu stă situatiunea în Franci'a. Cris'a, care atrasesse atentiunea Europei a supr'a sa, s'a deslegatu în favorulu republicanilor si allu republicii; înse e de temutu, că acesta deslegare va irrită si esacerbă pre contrari si mai tare si nu este greu d'a prognosticá, că aceste deslegare i va urmă unu stru lungu de crise noue, cari voru poté fi si mai periculoase pentru republica. „Tems“ d'în Londonu inca vorbesce despre victori'a republicanilor, reportata în șiedinti'a de la 29. nov. a adunării nationalu de la Versali'a, si între alte dîce, că diu'a de la 29. nov. formedia totu-odata capetulu si si începutulu luptelor inversiunate între partitele mari alle Franciei. „Débats“ inca i-au notiția despre rezultatulu cascigatu „cu mai multa resignatiune decâtu satisfactiune.“ Aici, dîceu elle, nu pote fi vorba de victoria; ci de doue poteri, cari si stau inca facia în facia, si cari au ajunsu până acolo, s'eu d'a se neutralisá, s'eu d'a se nimici un'a pre alt'a. Apoi ceea ce dîceu diurnalele monarchiste nici nu credemu să fia de lipsa a mai înregistrá. „Crisea abè finita, dîce „Patrie“, este numai începutulu, preludiulu unui stru de crise, cari voru începe a se persondá în fia-care septemana si luna.“

Crisea momentana este deci delaturata; Thiers s'a pusu în fruntea republicanilor si a cascigatu una victoria în favorulu politiceii sale prin asest'a s'a esoperatu multu, înse nu totu, si nu de ajunsu pentru assecurarea viitoriului, înse totu viitoriulu ni va

aretă desvoltarea ulterioara a lucrurilor. Deci să acceptămu si vomu vedé. Să traiesca Republic'a!

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 29. noemv., 1872.

Presedintele deschide camer'a la 10 ore a. m. După verificarea processului verbale d'în șiedinti'a trecuta, presied. anuncia că au intratu mai multe petitiuni.

Iuliu Györfly interpelledia pre ministrulu de justitia, dacă are cunoscentia despre abuserile subjudelui Borocz, comisse la alegerea de deputatu diet. de la Neustadl, si dacă voiesce a ordoná cercetare contra numitului subjudu, a carui abuseri, după opiniunea interpellantelui, vatemala nu numai legea si statulu judecatorescu, ci si demnitatei camerei.

Pauler, ministrulu de justitia, numai de cătu respunde, că în acest'a afacere, nu de multu, i sa presintatu o suplica. Deci conformu §. 4. d'în art. de lege VIII. d'în 1871 numai de cătu a îndrumatu pre suplicile accusatu, se-i facea reportu despre starea lucrului.

Dupa ce va fi sositu acestu reportu, va face tote, câte prescrie legea pentru casulu d'în cestiune.

Györfly observa, că ministrulu a trebuitu se încunoscentiedie totu-odata si pre procuroriulu de statu despre suplic'a sosită.

Camer'a iè actu despre respunsulu ministrului si trece apoi la ordinea dîlle: continuarea desbaterii a supr'a §. 26. a proiectulu de lege a capitalei (alegerea reprezentantiloru, virilistii.)

Blasiu Orbán dice între altele: mai multi oratori d'în partid'a dechiana si si ministrulu de interne afirma că sistemulu virilistiloru, înaintedia desvoltarea nationalității magiare. Esperienti'a înse areta contrariulu. Deputatulu Steiger a documentatu cu date neresturnate, că virilismulu în capitala duce chiaru la suprimerea nationalității magiare; înse oratoriulu a esperiatu acest'a si în provincia; elu se provoca numai la scaunulu Odorheiului, unde chiaru si „paserele tiutirescu ungurescu“, si la scaunulu Brasiovului. În aceste doue locuri virilistii se recrutedia d'în sirulu elementelor, cari de locu nu se tienu de natiunea magiare. Deci oratoriulu votedia pentru votulu separatu.

Mauritiu Jokai dice: scopulu acestui proiectu de lege este a formá una capitala unguresca mare. Înse o capitala nu are se reoglidie numai caracterulu nationalității, ci si întregulu trebeleru comune de statu. Constantinian'a este identicu cu Turci'a si dacă se vorbesce despre Viena se nricane Austri'a întreaga. Mai departe areta netrebnicia virilismului, si dice, că acestu-a este creatu numai pentru cabinetulu actualu; candu acestu cabinetu se va fi dusu ad patres [illaritate] atunci si sistemulu virilismului a caditu.

Oratoriulu dorece capitalei vietia mai îndelungata, de cătu cabinetulu actualu, deci este contra virilismului si votedia pentru votulu separatu.

În fine mai vorbesce dep. Franciscu Házman si apoi §. 26 se pune la votu. D'întré 409 deputati verificati, 171 votedia pentru testulu comisiunii centrale si 108 contra, 119 dep. au fostu absentii. Proiectele de modificatiune, prin urmare, inca au caditu.

Se continua desbaterea speciala a supr'a §§. 27—54, cari se primescu, contra tuturor modificatiuniloru si emendamentelor, facute de mai multi deput. opos. La §. 55 se încinge desbatere mai viua si se primesce după proiectulu d'în votulu separatu. Cu acest'a șiedinti'a se redica la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 30. nov., 1872.

Presedintele Bittó deschide șiedinti'a la 10 ore d'în di. Dintre ministrii sunt presenti: Pauler, Tisza, Tréfort. Processulu verbalu alu șied. d'în urma se verifica fără modificatiuni.

Ern. Simonyi atrage atentiunea camerei a supr'a incidentelor d'în dîllele ultime si dîce, că tota lumea scie că guvernulu si-a datu demisiunea, numai camer'a, pre carea cu deosebire o importa, nu scie. Natur'a guvernamentulu parlamentar si obiceiulu parlamentarieru ceru, că în tempulu candu intra una asemenea crisa ministeriale, parlamentulu să-si suspinda șiedintiele, până ce se delatura crisa. Deci oratorele provoca pre ministrulu de justitia, care în momentu este singuru de facia, să dechiare, că esiste crisa s'eu ba? si dacă da, apoi nu afla cu calle să propuna amenarea șiedintielor?

Ministrulu de justitia Dr. Pauler respunde, că indata ce afacerea va ajunge în acellu stadiu, încātu să se pote aduce la cunoscentia camerei, acest'a se va si intemplá; de-ora-ce înse până acum n'a ajunsu în acellu stadiu, dsa nu se semte anctorizatu, d'a da deslaciri positive în acesta privintia.

Camer'a trece apoi la ordinea dîlle si înainte de tote la alegerea prin comisiunii ce se va esmitte pentru examinarea regulamentulu camerei. Resultatulu se va publicá în șiedinti'a proxima.

Se primesce, după una scurta desbatere, reportulu comisiunii petitiunarie relativu la petitiunile cuprinse în consemnatiunea VI, si apoi urmedia continuarea desbaterii

speciala a supr'a proiectulu de lege despre organizatiunea capitalei.

§§-ii 56—58, cari tratedia despre unele agende ale adunării generale, se lasa în suspensu, ér' §. 59. se primesce cu una modificatiune de cuvinte a lui Vidliczkay. §§-ii 60—67 se primescu parte cu, parte fără modificatiune.

La §. 68, în care se dice, că în fruntea capitalei stă unu primariu supremu, pre care lu numesce regele cu contrasemnarea ministrului de interne pre 6 ani, — se încinge una desbatere întocata, la carea au participatu mai multi deputati parte în favorulu testulu proiectulu comisiunii centrale, parte în favorulu votulu separatu, care suna în fruntea capitalei stă primariulu, pre care lu alege adunarea generale pre 6 ani, fiindu înse tempulu înaintatu, remane a se continuá desbaterea a supr'a acestui paragrafu si în șiedinti'a proxima; si cu acest'a se redica la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 2. dec., 1872.

Presedintele Bittó deschide șiedinti'a la 10 ore si 20 min. d'în di. D'în partea guvernului nu e nimeni de facia. Processulu verbalu alu șied. recedente se verifica.

Presedintele anuncia, că i-a venit unu comunicatu officialu, prin care i se aduce la cunoscentia, că Maj. Sa a primitu demisiunea ceruta de întregu cabinetulu lui Lónyay, că a însărcinatu pre Szlávy, fostu ministru de comerciu, cu formarea noului cabinetu, si că pre fostii ministri i-a încredintiatu cu conducerea ulterioara a resorturiloru lor până la numirea noiloru ministri. În asemeni împregiurări presiedintiele crede, că nu este cu potintia a se tiend șiedintie si a se continuá desbaterele, pentru aceea roga camer'a că să însărcinedie presiidiulu cu conchiamarea șiedintiei proxime, ceea ce se si intempla, si astfelu șiedinti'a se redica la 10 o e si 35 minute.

Oradea-Mare, la finea lui noemvre 1872.

Adunarea generala a reuniunii politice a romaniloru Bihorei, precum s'a notificatu, s'a tiendtu în 18. lun'a lui noemvre sub presiedinti'a reverendiss. Dnu canonicu Vas-Nistoru. Obiectulu desbateriloru a fostu necesitatea d'a se introduce limb'a romana de officiala în afacerile comunale, toti au fostu petrunsi de acest'a suprema necesitate, si câti oratori au vorbitu au înaltiatu pre întreaga adunarea la celu mai mare gradu allu însufletirii, si allipirei cătra caus'a limbii nationali.

Deci s'a enunciatu decisiunea: Să se tramitta provocare însufletitoria tuturor comunelor cu sfatulu, de a introduce limb'a romana de officiala; si că comitetulu centralu să pota avé organele cu cari să midilocesca impartesirile sale, s'au alesu în tote cercurile cu populatiune romana câte unu comitetu de 5 inși, s'a decisu: că provocarea compunenda (prin 5 membri de aici) să se tiparesca în mai multe esemplarie éra pentru acoperirea spesselor s'a adunatu contribuiri în cursulu adunării.

Dèe Dieulu, că acestu passu salataru să-si eiba urmările sale fructifere pentru limb'a nostra nationala.

Trebuie să amintescu, că adunarea au fostu bine cercetata, d'în tote partile; au participatu mai multi plugari de ai nostri.

C o r e s p.

În 15/27. noemvre, se deschise corpurile legiutorie ale Romaniei. Eta discursulu ce pronunță șiefulu poterii esecutive cu acest'a ocaziune:

Dloru senatori, dloru deputati!

Sum petrunsu d'o viua multiamire deschidendu asta-di pentru a trei'ora sesiunea corpuriloru legiutorie, încongiuratu de aceia-si mandataru ai tierrei si de aceia-si consiliari ai tronului.

Speru, că si în sesiunea acest'a veti continuá oper'a dvostru, ale careia bune rezultate sunt atâtu de evidinte.

În adaveru, veti vedé, domnilor senatori si domnilor deputati, în cursulu desbateriloru, cătu de mari au fostu folosele, ce s'au obtienutu, gratia voturiloru ce ati datu, pentru stabilirea ordinii în fiancie si pentru desvoltarea tuturor ramuriloru administratiunii.

O percepere mai regulata a dăriloru a permisu tesaurulu publicu se faca onora la timpulu platiloru sale. Creditulu statulu s'a mantienutu în conditiunile cele mai favorabile în intru si afara, chiaru în epoc'a crisei, ce domnesce pre piatiile cele mai importante ale Europei.

Gratia ajutorulu, ce ati datu tesaurulu publicu prin votarea legii monopolulu tutunulu si a timbrulu si înregistrării, potemu dice asta-di cu incredere, că s'a pusu capetu petrubatiuniloru financiarie si, că tier'a nu va mai fi în viitoru dorerosu surprinsa prin supunerea la plata de imense detorii flotante.

Căile ferate, cari au trecut prin atâtea fase neplacute si au datu locu la atâtea desbateri si complicatiuni, aproape d'a deveni periculoase, sunt asta-di în plina miscare, si mai multu de noue sute kilometre sunt degiá la dispositiunea caletiloru si a marfuriloru. Lini'a Pitesti-Slatina-Craiova-Turnu-Severin-Verciorova se va începe în curendu si se va terminá conformu legii.

Acestu mare bine tier'a lu-detoreza întieptiunii, cu care dvostru ati știutu se paneti capetu totueoru peripetie-

loru in cari caduse acésta importante cestiune. Pentru completarea acestei opere, guvernul meu vi va presintă in sesiunea acésta conventiunea inchisaiata cu Austro-Ungaria pentru junctiunea cailor ferate, destinate a inlesni productelor noastre si transitului strainu midilocele de a se transporta la diferitele destinatiuni in distantie departate.

Căile ferate, dloru, voru transformă cu totul starea economica a Romaniei. Agricultur'a si comerțul se resimtu degiă de binefacerea unei miscări grabnice si regulate; bogati'a generale se maresce, si chiar in anulu acestu-a speramu, d'in productiunea liniei Pitesci-Galati-Romanu, se potemu diminua anuitatea in scrisa in bugetu pentru acésta linia.

Daca pre langa tote acestea si pre langa votarea bugetelor, ce vi se voru presintă, veti resolve, dloru senatori si dloru deputati, in acésta sesiune, si cestiunea creditului fonciar, cestiune care inca d'in sesiunea trecuta a ocupatu deliberările dvostre, atunci potemu fi siguri că ne vomu afla in cele mai bune conditiuni d'a vedé prosperandu marea noastra industria agricole, care reclama tota sollicitudinea noastra.

Pentru intarirea armatei, domniele dvostre, domni senatori si domni deputati, n'ati refusat nici o data midilocele, ce vi s'au cerutu. Asemenea si pentru viitoriu sum sigur, că veti acordă aceea ce va trebui pentru complet'a aplicare a legii de la 27. martiu, astu felu că ostirea noastra se pota totu-de-un'a corespunde la misiunea ei. Acésta lege abiă s'a pus in lucrare si degiă amu avutu placerea personalmente se constat, cu ocaziunea concentrării d'in tote judetiile a unei părți d'in trupele romane, cătu de mari si binefacutorie au se fia rezultatele, ce acceptamu de la nou'a organizatiune.

Prin diferitele inspectiuni, ce ministrii mei au facutu in interiorulu țierei, au potutu vedé d'apropo nevoiele si lipsele ce se simtu in diverse localități, au datu ascultare scrupulosa cererilor ce s'au ivitu, au stimulat activitatea organelor si impiegatilor administratiunii si s'au luat tote mesurile de imbunătățire potrivit cu midilocele ce guvernulu a avutu la dispozițiunea sa.

S'a pus in aplicatiune legea reformate a consiliilor judetiene, legea tocmelelor agricole, s'au creatu d'in nou trei penitenciare, s'au facutu studii si planuri pentru constructiuni de noue penitenciare sistematice, combinate cu infintiare de atelieruri.

Legea pentru birourile postei rurale s'au pus in aplicatiune si in curundu corespondenti'a publica va poté merge regulatu si sigur in tote comunele țierei.

Pre langa proiectele d'in anulu trecut, guvernulu meu va supune debaterilor d-vostre mai multe legi, ce sunt indispensabile pentru satisfacerea intereselor celor mai importante in diversele ramuri ale administratiunii.

Justiti'a este cea mai mare institutiune intr'o țiera, unde independenti'a legii domnesce. Guvernulu meu s'a silitu in tote modurile a amelioră acésta ramura a administratiunii. Pre langa proiectulu privitoriu la unele modificări de introdusu in codicile penale si de procedura penale, ce se afla supusu deliberărilor d-vostre inca d'in sesiunea trecuta, guvernulu va cugetă cu maturitate a supr'a novelor reforme de introdusu.

Beserica si scol'a sunt cea mai inalta preocupare a nostra toturor. Religionea, acésta legatura sublima a omulu cu Dumnedieu, acésta temelie statonica a familiei si a moralei, acésta perpetua maugaiare a dorerilor lumii, este in acelu-a-si tempu pavidu in contra carei s'au infrantu tote loviri ce s'au cercatu a se dá nationalității noastre. Sum convinsu d'ara domniloru, că veti grabi a debate si a votă legea privitoria și alegerea mitropolitilor si a episcopilor si la instituirea sinodului besericei. Asemenea veti luă in debatare legea instructiunii publice si veti pune guvernulu in stare se deă jumii invetiatori luminati, era țierei se-i asigure e viitoria generatiune inspirata de simtiementulu binelui si alu detoriei.

Relatiunile noastre esteriore sunt satisfacutorie, astu-felu, d-loru, cu ordinea si liniscea d'in intru si cu concursulu intieptu alu domniei dvostre, potemu primi viitorulu cu tota increderea.

Domniloru senatori, domniloru deputati! prin luminatulu spriginu ce ati datu guvernulu meu, ati inlesnit silintiile sale in greu'a sarcina, ce a pusu a supr'a-i iacrederea mea.

Primiti multiamirile mele.

Dumnedieu se binecuvantedie lucrările domnieloru dvostre.

CAROLUI

Presedintele consiliului ministrilor si ministru de intere L. C a t a r g i, ministru lucrărilor publice N. K r e t z u l e s c u, ministru justitiei M a n o l a k i K o s t a k i, ministru cultelor si instructiunii publice Generalu C h r i s t i a n T e l l, ministru afacerilor straine G. C o s t a - F o r u, ministru financiilor P. M a v r o g e n i, ministru resbelului Generalu I. M. F l o i e s c u.

Bucuresci 15. noemvru 1872.

„Romanulu.”

De langa riulu Almasiului.

D'intruna corespondentia lunga, ce ni-a venit de pre riulu Almasiului d'in Ardealu impartesimu, cum-că in comunitatea T o p a - S a n c r a i u (cottulu Clusiu) d'in negliginti'a si indiferețismulu preutulu locale, scol'a si in-

structiunea aru fi in o stare tare pucienu mangiatoria. De sf, dice corresp. numit'a comunitate are la 1000 locnitori, deci si scolari, inse la scola d'abiă vedi câte unu copilu, duci. Invinovatesce pre preutulu, că acestu-a neci nu indemna pre omeni se si-dăe copii la scola; nu este mirare d'ara d'ara poporulu incepe a se corrumpe si a cadé si de acolo, unde este.

Totu d'aci urmedia, lucru firescu, că la Clusiu, care e aproape de S a n c r a i u, si are trei gimnasie, nu vedi teneri d'in acea comuna imbulfindu-se la invetiatura. Dupa mai multe descoperiri si espektatiuni intristatorie, provoca atentiunea consistoriului metropolitanu d'in Blasiu, a supr'a stă.ii anormale a invetiamentului, si a supr'a portării preutulu d'in acea comunitate, sperandu că ven. consist. nu va intardiă a face pasii necesari spre indreptarea reului inceputu.

Correspondentele trece apoi la descrierea stării materiale a poporulu d'in Sancraiu si descopere, cum poporulu si in acea comuna, mai innainte infloritoria, a inceputu a se demoraliză prin stricaciunile beutur ale gidanului d'acolo, frate de cruce cu ratecitu preutu locale. Si acest'a pentru că parintele sufletescu nu are gâze turmei legate de conscienti'a sa, ci face si si-inchide ochii la acésta demoralizatiune; nu luminedia, nu s'atuesce si neci nu admonedia pre poporeni se nepriceputi si porniti spre stricatiune, spre perire morale.

In fine corresp. vorbesce despre speculatiunile preutulu cu gidanulu, preferindu că unu gidanu se fia n o t a r i u c o m u n a l e dupa ce apoi elu (preutulu) se ajungu inspectoriu orfanale; de si sunt alti r o m a n i apti si calificati pentru ocuparea acestoru posturi.

VARIETATI.

*(Imperatoriulu cã erede.) Una muiere d'in Dobritienu a testatu „M. Salle regelui Ungariei, Franciscu Iosifu”, 5 fl. v. a. Dillele trecute a si sositu la judecatori'a d'in Dobritienu una cuita de la administratiunea casei imperiale, prin care se adeveresce primirea summei de 5 fl. v. a.

*(Denumire.) Dlu Isidoru Bunea, fostu protocolistu la oficiatululu districtulu Fagarasiu, este numitu cancelistu la judecatori'a cercuale de Zernesci.

*(Influentia luminei violette a supra nutritiei.) Gradinari de multu au observatu, că plantele cresc mai frumosu sub influenti'a sticlelor violette. Generariulu Pleacaton s'a si folositu de acestu experimentu la viniile sale si s'a bucuratu de celu mai frumosu rezultatu. Ba, elu fach acestu experimentu si la animale si a aflatu, că taurii cari erau sub coperisulu venetu, in una luna au ajunsu cu 34 pundi mai grei, pre candu cei de sub coperisulu albu remaneau inderetru. „Ippocratico”, diariu medicalu italianu, intr'eba acum seriosu, ore n'a fi consultu, că la ospitalele de copii se se intrebuintie sticle venete, in loculu celor albe.

*(Chartia de lemnu), care de vre-o 10 anni este unu insemnatu articulu de comertiu, se cauta si folosesce forte tare, asiă in cătu a treia parte a cătilor, ce au apparatusu in annulu trecut in Germani'a, s'au tiparit pre astfelu de chartia. Inse s'a facutu experimente ingrigitorie. Chartia de lemnu, careia fabricantele pre calle chemica i pote dá colore alba, nu pote suffer neci lumina, neci aeru, neci caldura. Marginile albe netiparite d'in carte, cu tempu, si-perdu colore, se ingalbenescu, rosiescu; ba, câte odata acésta schimbare trece si pre partea tiparita a cartii. Chartia de lemnu deci, este mai multu d'a se folosi pentru productiunile de di, brosiure, diuarie, etc., inse nu pentru cărti, de sf pretiulu acestei chartie este forte micu.

*(Alu duoile a fructu.) La tergulu de septemana de la 23 noem. in Cinci-beserici se vindeau fragi si mere copte, alu duoile a fructu in estu annu.

*(Primavera in decemvru.) D'in Vienn'a se scrie, că acolo de vre-o cate-va dile este adeverata vreme de primavera. Vegetatiunea incepe d'in nou a invia. In 1. si 2. dec. omeni in prateru uginara innaintea caffanei sub ceru liberu.

*(Demissiu cu rãdicat'a.) Undele crisei ministeriali au inecat pre comissariulu regescu bar. M a i t é n y i L á s z l ó, care ca unu pasia turcescu incepuse a despune in affacerile congressulu serbescu, — si-a datu eri demissiu, assemene Ernestu Hollanu secretariu de statu la ministerulu militeloru si Emericu Halász capulu oficiulu de pressa. Caderea lui Lonyai va trage inca dupa sine si pre alti mai multi.

*(Casatori'a principelui Milanu.) Se vorbesce despre currend'a casatori'a a principelui Milanu allu S r b i e i, ca mare ducess'a V e r ' a, fiia mare-ducelui Constantinu allu Rusiei („T. B.”)

*(Starea colerei), dupa reportele oficiale, este urmatoria: In Bud'a in 2. dec. s'au ivitu 5, in 3. dec. 7 si in 4. dec. 5 casuri; intre ostasii d'in Bud'a in 2. dec. 1, in 3. dec. neci unu in 4. dec. 1 casu de colera. In Pest'a in 2 dec. 18 in 3 dec. 24, in 4 dec. 24 casuri de colera. La o lalt'a d'ara in Bud'a-Pest'a 85 casuri de colera.

*(Statiune telegrafica.) In N a s e u d u sa deschisu statiune telegrafica cu sierbitiu marginitu, de di.

*(Alegere de deputatu la universitate fund. reg.) In scaunulu, Mercuri'a sa alesu d. Martinu M a c e l l a r i u, in loculu lui Schneider, care a abdisu.

Burs'a de Vienn'a de la 30 nov.

(Depesie oficiale). Grâu de Banatu 87 pundi, loco Arabon'a fl. 7.05, grâu ungurescu 86 pundi, loco Torocz fl. 6.90 centenariulu de vama. — Secara slovacasca 80 pundi, loco Florisdorf fl. 4.35 per 81 pundi, austriaca 80 pundi loco Schwechat fl. 4.10. — Orzu ungurescu 72 pundi, loco Vienn'a fl. 3.33 per 73 pundi, orzu de pre pamentu viennesu 63 pundi fl. 3.25—3.40. — Ovesu ung. 48—52 pundi fl. 1.74 până la fl. 2.06., asemenea ung. loco Arabon'n fl. 1.47—1.51.

Revist'a comertiala de septemana.

Pest'a, 30 nov. Chiaru si in diu'a ultima a acestei lune ne bucuramu de unu tempu placutu si mole, care in alti anni de regula se ivesce numai in dilele prime ale lui noemvre seu in lunele de primavera. Termometrulu + 10° R. prin urmare vegetatiunea in acestu annu-tempu are una putere neobicinuita, asiă incătu fructe si legame de diferite feluri au ajunsu a doue or'a a se coce. Chiaru si sementurele cele mai tardie au avutu tempu destulu pentru a incolti si resari. Cu tote acestea inse starea cea excellenta a holdelor nu ni pote asigură speranti'a pentru unu secerislu hogatu, de-ora-ce cursulu ulterioru allu temperaturi de ierna si primavera pote să fia inca cu atătu de abnormu si stricatiosu, cu osebre d'ara vomu capetă una ierna asiă de lunga, precum a fostu tomn'a. In totu casulu, chiaru si d'in respecte sanitari, ar fi de dorita, că se capetamu cătu mai curendu neua cătu de grosa, inocita de unu geru de sufferitu. Sesonulu de navigatiune se totu prelungește si societățile de navigatiune pare a nici nu se cugetă seriosu la sistarea navigatiunii.

Tergulu grăului a fostu forte solidu in acesta septemana. In termini de primavera s'a cumperatu pucinu cu câte fl. 6.77½—6.80. Inse d'in contra comertulu cu grâu nou de tomna au fostu mai viu; s'au vendutu cam 50—60.000 centenari cu câte fl. 5.58—5.60.

Secar'a inca s'au cautatu mai bine si s'a cumperatu cu osebre in termini de primavera. Ovesulu cu fl. 1.56—1.57. Purumbu (cucurdiu) vechiu romanescu cu fl. 2.90—3.65, nou ungurescu fl. 3.26—3.35, de Banatu fl. 3.44—3.50.

Farina, per centenariu viennesu d'impreuna cu saculu, sunt urmatoriele pretiuri in valuta austriaca: nr. 0. fl. 15.80; nr. 1. fl. 15.30; nr. 2. fl. 14.80; nr. 3. fl. 14.30; nr. 4. fl. 13.80; nr. 5. fl. 12; nr. 6. fl. 10.10; nr. 7. fl. 9.30; nr. 8. fl. 8.20; nr. 8½, fl. 7. — Taritiie fine fl. 3, dure fl. 19.0. seu pentru 200 pundi, greutate vamale, nr. 0. fl. 28; nr. 1. fl. 27.25; nr. 2. fl. 26.20; nr. 3. fl. 25.20; nr. 4. fl. 24.25; nr. 5. fl. 21; nr. 6. fl. 17.75; nr. 7. fl. 16.50; nr. 8. fl. 14.75.

Porci. Pretiuri notate: porci de la țiera 27—28 cr., ung. si serbesci 28—29 cr. Peri de porcu 27½ cr. Pretiurile porambulului: marfa vechia fl. 3.20—3.60, marfa noua fl. 3.30 centenariulu. Tergulu de porci la Vienn'a 25—27 cr; tergulu de Medling 25—26 cr.

Unsoare de porce. Marfa de orasiu fl. 33—33½ cu butoiu cu totu si fl. 31.50—32 fara butoia; americana fl. 30—31, — Clisa (hardu) Marfa de orasiu fl. 32.50—33.50, afumata fl. 34.50—35. — Seu fl. 30—31.

Pet'a de vinu se platesce bucurosu cu 35—36 fl., se intielege, d'ara mar'a e buna, de gradulu supremu.

Spiritu, cumperatu la Aradu 56½—57 d'impreuna cu butoiulu, la Timisiora 52½ fara butoiu. S'a vendutu la rafinatoriu in cantitate mai mare cu 55, la consumatori mari cu 55.25—55.50, in consumu cu câte 56—56.50: marfa de cartofi, metoda vechia 56, marfa de drojde de gradu innaltu, fabricatu de Pest'a si Pesta-Noua 58.50—59.

Prune. Acestu articulu a fostu bine cautatu, s'a platitu cu fl. 11.75, calitate mai buna până la 12 fl. marfa de Bosni'a in saci cu fl. 11.25; marfa serbesca in butoie până la fl. 11.25, in saci până la fl. 10.50. Preste totu s'au trecut 7—8000 cent. Lictaru de prune. Marfa buna fl. 11—11.50 se afla inse si cu 10 fl.

Miere destilata 20.50—21 fl. Cera, d'in man'a a dou'a 86—87 fl., cera de Slavoni'a 92—93 fl.

Nuce, de la fl. 13½ si 14 au scadintu la 13 fl. Cleiu pentru mesari, marfa uscata si fina 37—37½ fl. — Paprica (ardeiu) 26—27 fl. centenariulu.

Rapitia, aug.-sept. 150 pundi cu 12½ fl.; — Oleiu raffinatu, in detaiu cu 24—24 fl. 50 cr. Turte de inu fl. 3.20. Sementurele de oleiu: rapitia pre 1873 cu fl. 12.37½, pentru 150 pundi (3000 mertie); rapitia de Banatu (2000 mertie) cu fl. 11.37½, până la 11.62½. Marfa vechia s'a vendutu cu 11½—12 fl. per 150 pundi.

Fructe cu pastare. Maserea de la 6—8 fl. lintea de la 4—6 fl. bobulu fl. 3.80—4.25 cent. vamalu; apoi maculu 8—11 fl. mertia noua austr.; sementi'a de canepa 60 pundi mesura viennesa fl. 2.75—2.85. — Lucerna italiana 35—36 fl.; trifoiu rosiiu 27 fl.

Pei de oia, germane. cu lan'a pre ele fl. 3.20—3.80 parecii'a; serbesci si turcesci, 102 bucătii cu 115—125 fl. cele usiore si 130—145 fl. cele grele; pei de oia de Roman'i si de Banatu 102 bucătii usiore 130—140 fl., grele

145—155 fl. — *Pei de mnelu*, turcesci, 102 bucăți cu 94—98 fl.; *pei de tiapu* [capra] serbesci, 102 bucăți cu 145 fl. *Pei nelucrate*, de vaca de Germani'a 16—17 pundi 84 fl., 19—22 pundi 82 fl. *pei de bou* de Germani'a 24—28 pundi până la 77 fl., de Ungari'a 28—30 pundi 75 fl. per centenariu; *pei de vaca* de Ungari'a parecchia 30—31 fl.; *pei americane* 18—20 pundi 81—82 fl.; *pei americani verdi* 40—50 pundi 45 fl. centenariulu.

Pei iucrate, de la 40 pundi in susu 112 fl. centenariulu; *pei germane* 106—108 fl., de calitate mai fina până la 110 fl. cent. Carometti (talpa italiana) de la 95 până la 105 fl. cent., talpa grecesca 84—88 fl. — *Pei de calu*, calitate frumoasa 120—130 fl. cent.; *pei de vaca* 155—165 fl.; *pei de vaca*, sure 11—13 pundi 145—155 fl. — *Pei de vitielu*, calitate fina, imprimate 210—240 fl., argasite 225—240 fl., *pei de lustru* [vicsu] 20—22 pundi până la 185 fl.; marfa mai mediocra fl. 265—270 centenariulu.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de cantoru-docente in Eriu-Sudureu in comitatulu Solnocului de midilocu, prin stramutarea fostului aici cantoru-docente la alta statiune, se escrie concursu până in 29. decemvre a. c. st. n.

Emolumentele sunt:

1. Cuartiru onestu, adeca casa cantorală, cu gradina, carea e de 600 □.
2. Unu pamentu de 6 metrete.
3. Unu falcastru de 3¹/₂ jugere.
4. 10 cubule de bucate.
5. Unu orgiu de lemne.
6. 3 pundi de laminări.
7. 20 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acesta statiune sunt invitati pro terminulu susu-amintitu a se presentă in faci'a locului la serviciulu divin, dupa a carui celebrare poporul va să-si alega cantoru-invetiatoriu in sensulu legiloru scolari sustatorie.

Datu in Eriu-Sudureu, 30. nov. 1872.

Senatululu scolasticu confessionalu.

Sciri electrice.

Fagarasiu, 29. nov. 10 ore a. m. *Adunarea imposanta a inteligentiei si a alegutoriloru decise eri a remanē neclatita langa program'a passivitatii.*

Versali'a, 29. nov: Thiers a dechiaratu in siedinti'a de asta-di a adunării nationale, că dinsulu nu propune a se proclamă form'a definitiva a guvernului, ci numai că fórmei actuale se i se dăe condițiunile necesarie pentru guvernare. Esiste una partita care conturba ordenea; acest'a trebue supraveghiată nu numai in Franci'a, ci si in tota Europ'a. Thiers combate socialismulu in partea lui formale, desapropa sistarea lucrului d'in partea lucratoriloru si protestedia contr'a ateismului; mai departe chiarifica politic'a guvernului facia cu scaunulu papalu si condamna politic'a ce s'a urmatu facia cu pap'a pre tempulu monarcei, carea, dîce, că a venatu numai interese dinastice. Thiers dîce, că monarce'a nici-decātu nu se pote intruduce, si asiē crede, că republic'a conservativa este mai buna, decātu lupt'a pentru guvernare, glorificată in raportulu lui Batbie. Thiers si-inchiaia apoi discursulu dicundu: Acum nu mai e vorb'a de responsabilitatea ministriloru, ci acum e cestiune de incredere. Dupa acest'a s'a pusu la votu proiectulu de resolutiune alu comisiunii si propunerea guvernului, facuta prin Dufaure, si cea d'in urma, adeca a guvernului s'a primitu cu 370 contr'a 334 de voturi (d'intre 704 votisanti.) Stang'a a salutatu rezultatulu votisarii cu strigăte repetite de „Sē traisca Republic'a!“

Parisu, 30. nov. Manifestatiunile entusiasice pentru republica si pentru Thiers sunt inea la ordenea dillei; inea eri, dupa votisare, pre stradele Versaliei, la garele Parisului si in suburbiile comerciantiloru resunau neincetatu strigătele: „Vive la république! Vive Thiers!“ Processiuni mari se imbuldieacu la locuinti'a presiedintelui republicei. Patru-dieci de membri ai centrului dreptu au votatu contr'a guvernulu.

Vien'n'a, 30. nov. „Deutsche Ztg“ comunica, că M. Sa imperatulu a sanctionatu fara nici una conditiune proiectulu de lege despre reformarea legii electorale.

Praga, 30. nov. Asta-di se tiene aici una adunare a declarantiloru in care se voru desbatte acelle midiloce, cari sunt d'a se intrebuintia cu successu pentru recascigarea influintiei a supr'a poporatiunii; mai departe se voru consultă a supr'a modulului cum se paralisedie legea relativa la reprezentanti'a cercuale; demonstratiuni se pregatescu.

Parisu, 30. noem. „Journal des Débats“

constata cu uai multa resignatiune de cătu satisfactiunea maiortatea, ce a ajunsu-o poterea esecutiva — „Siēcle“ dîce: Din'a de 29 noem. va fi o dî memorabile, diu'a in care sa proclamatu a trei'a republica.

Versali'a, 30 noem. Dispositiunea adunării nationale de eri se considera de invingere de cisiva a guvernului si a asecurării redublicei conservatorie.

Bucuresci, 30. noem. Camer'a realese biroulu de camera d'in annulu trecutulu, care birou d'impreuna cu presiedintele Dem. Ghic'a se tiene de partit'a conservatoria. Senatululu nu este capace de a aduce concluse valide inea, pentru că lipsece unu numeru insemnatu de membri.

Fagarasiu, 1. dec. In urm'a repasirii candidatului Ignatiu Bruszt, Aless. Máday fū proclamatu asta-di de candidatu dietale in cerculu superioru allu districtulu Fagarasiu. Partit'a lui Benedek intrebuintiedia tote machinatiunile.

Seraievo, 1. dec. Garnison'a d'in Zvornicu s'a intaritu si pua acum nu se scie d'in ce motive; tunuri si munitiune inea s'au tramisau.

Fagarasiu, 2. dec. D'in motivulu demonstratiunileru regretabile, inscenate de partit'a lui Benedek, vre o 400 de cetatieni ai Fagarasiului au adusu lui Aless. Máday una ovatiune.

Brussella, 2. dec. „Independintiei“ i se comunica d'in Berolinu, că tiarulu germanu a subsemnatu unu decretu, prin care a numitu de membri ai camerei boieriloru pre 25 de insi, parte ampoiati de statu innalti, parte generali si proprietari mari.

Constantiniana, 3. dec. Sinodulu de la Jerusalem a depussu pre patriarculu. Patriarculu a sositu aici si se rogă pentru concessiunea d'a se poté alege altu patriarcu. Inse Port'a nu concesse.

Vien'n'a, 3. dec. Se vorbesce, că cabinetele de Rom'a si Versali'a au intrebatu pre contele Andrassy, daca este apolecatu se primisca sarcin'a de arbitriu in cestiunea Laurianu.

Vien'n'a, 3. dec. Tote foiele de asta-di demanetia vorbescu de noulu ministru-presiedinte ungurescu. Celle fidele constitutiunii dîce, că monarculu a datu una doveda eclatanta despre sentiulu seu constitutiunalu prin procedur'a armonica cu maiortatea parlamentulu, pre de alta parte lauda apoi caracterulu francu allu lui Szlavy, carui-a, dîce ele, i va succede, in consonantia cu maiortatea partitei lui Deák, a esoperă pre basea dualistica una mai strinsa legatura intre partitele fidele constitutiunii d'in ambele parti alle monarcei, si astfelu a dá de rusine sperantiele partiteloru reactionarie atātu d'incolo, cătu si d'incoce. Si „Wanderer“ accepta lucruri bune de la ministriulu lui Szlavy, de ora-ce la crearea lui si stang'a a fostu intrebata.

Responsuri. Dlu Aliceneanu in Ghierl'a: Va fi bine a curm'a tota disputatiunea si de altmintea numai de lan'a caprina; emulati in cultura scientifica si morale, in sentiminte religiose si natiunali, cellu ce va escele intr'acesta, de siguru nu va improscă pre fratele seu mai pucinu escellinte, neci va face osebite intre romani, ungureni, ardeleni, banatiani, mocani, etc. Provincialismulu, in acestu intiellesu, este lipsa de cultura si de sentiminte natiunali.

Burs'a de Vien'a de la 3. decemvre, 1872.

5% metall.	66.15	Londra	108.80
Imprim. nat.	170.45	Argintu	108.85
Sorti d'in 1860	102.50	Galbenu	5.19
Act. de banca	973.—	Napoleond'or	8.65 ¹ / ₂
Act. inst. creu.	383.80		

Propriet., edit. si red. respundiet.: **ALES. ROMANU.**

Sifilitic'a si impotent'a,

fia vechie seu de curundu nascute,

se voru trată dupa metodulu homeopaticu de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru (Göttergasse) nr. 6., etagiulu II., usi'a nr. 15., de la 2—5 ore dupa media-di.

Aceste morburi se trateza a dese ori in modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu viu, si acest'a se face numai spre ajungerea unui resultatulu momentanu. Patientii vindecati in modulu acestu-a voru cadé mai curundu seu mai tardu in morburile cele mai infricosiate, incātu inea in aducele betranetie voru avé, dorere, a suferi greu de consecintiele acestei tratări usiore si superficiale. Scutu contr'a acestoru feliu de pericle ofera metodulu de tratere homeopaticu, care, precum este cunoscuta, nu numai

că vindeca dorerile cele mai inechite, ci efectulu lui este asiē de binefacutoriu, incātu nu lasa nice cea mai mica temere de urmări rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tieniu.

(2—12)

Invitare de prenumeratiune

la

WIENER COMMUNAL ORGAN

(organu communalu de Vienn'a),

care appare in Vienn'a de la 1. decemvre 1872 si este

organu pentru tote affacerile municipale,

cu osebita consideratiune

la organizatiunile autonome ale representatiuniloru cercuali, ale camereleru de comerciu, casselorulu de pastrare si de anticipatiune (imprumutu.)

„Wiener Communal Organ“ are scopulu, d'inscrutá si desbate meritoriu tote cestiunile de administratiune municipalu si de legislatiune municipale, si d'a servi cá conducatoriu probatu in tote affacerile municipale. Asemenea va fi elu unu organu pentru esegintiele representatiuniloru cercuali, a camereleru comerciali si a casselorulu de pastrare si anticipatiune, spre a dá directiune prin svaturile sale pre aceste terenuri de autonomia si spre a recomandá institutiunile cele mai bune si mai favorabile.

„Wiener Communal Organ“ este deci neaperatu de trebuitia pentru tote auctoritatile municipale si cercuali, pentru tote camerele comerciali, precum si pentru cassele de pastrare si de anticipatiune.

„Wiener Communal Organ“ se va interessá cu totu zelulu si de toti functiunarii municipale si cercuali, precum si de cei de pre la camerele de comerciu si cassele de pastrare si anticipatiune, si totu-de-un'a va publicá dorintie si gravamine relative la interesele acestoru functiunari.

„Wiener Communal Organ“ va aduce portretele si biografiele presiedintiloru si membriloru mai escellenti ai representatiuniloru municipale si cercuali, ai camereleru de comerciu, precum si ai casselorulu de pastrare si anticipatiune.

„Wiener Communal Organ“ se recomanda cu osebite auctoritatiloru municipale si cercuali, camereleru comerciali, precum si casselorulu de pastrare si anticipatiune pentru publicatiuni de concursuri la ocuparea posturiloru, s. a.

„Wiener Communal Organ“ appare de 2 pre luna: pretiulu d'impreuna cu portulu postalulu face numai 4 fl. pre unu anu, 2 fl. pre jumetate de anu si 1 fl. pre patrariu de anu.

Abonamentele se tramitu prin asemnate postali la administratiunea diariului „Wiener Communal Organ“, Vienn'a, IX., Dietrichsteingasse Nr. 8.

Redactiunea diariului

„Wiener Communal Organ“

[3—3]

Vienn'a, IX., Dietrichsteingasse Nr. 8.

Eu Vilelmin'a Rix

dechiaru prin acest'a publice, că eu, vedu'a dupa Dr. A. Rix, de 16 ani sum singur'a si unic'a producatoria a adeveratei si nefalsificatei

Past'a Pompadour originala

fiindu că numai eu singura cunoscu secretulu preparatiunii. Anunciandu deci prin acest'a, că numit'a Past'a Pompadour de acum incolo se pote afia **nefalsificata** numai la locuinti'a mea, **Vienn'a**, strad'a „grosse Mohrengasse“ nr. 14. trept'a I., usi'a 62, **admoniezu** se nu se cumpere la nime altulu acesta pasta, fiindu că de presente nu tieniu neci unu depositu, si neci o filiala, si tote depositule de mai innainte le-am **disolvatu** pentru **falsificările** obvenite. Adeverat'a Past'a Pompadour a mea, numita si **Past'a Miraculosa**, nu si-va sminti neci candu efectulu; succesulu acestei Paste pentru faci'a omului e preste tota acceptarea si este uniculu medilocu **garantatu** spre grabnic'a si sigur'a alungare a totoruru sgrabuntieloru, petelorulu, cosiloru, bubitiiloru si alu niceloru de pr' facia. Garanti'a intru atāt'a e de secura, in cătu daca medicin'a remane fara effectu, **banii se voru dá inderetru.**

Una tegula de acesta Pasta escelenta, d'impreuna cu instructiunea, costa 1 fl. 50 cr. — **Tramisu per „Nachnahme.“** Epistolele de procuratiune sunt de a se adresá cátra Vilelmin'a Rix, Dr. Witwe, Vienn'a, innere Stadt, Adlergasse nr. 12.; pentru placerea onoratiiloru mei partinitori, daca mi-voru incredintiá unele comisiuni mice despre diverse articulu, voi dispune cá se se esecute fara a computá vre o provisiune.

Adrese de multiamita nu se voru publicá.

[14—24]